

۱- چرا دانشمندان و بزرگان ایرانی کوشیدند به مغولان نزدیک شوند؟

- آشنا کردن مغولان با فرهنگ و تمدن ایرانی اسلامی

- مهار کردن خوی خشن و ویرانگر بیابانگردان مغول

- آموختن راه و رسم کشورداری به آنان

- جلوگیری از خونریزی بیشتر.

۲- خواجه نصیر الدین طوسی که بود و چه جایگاهی نزد هلاکوخان داشت و چه اقداماتی انجام داد؟

از برجسته ترین دانشمندان مسلمان ایرانی و مشاور هلاکوخان بود. او در جریان لشکرکشی هلاکو، تلاش زیادی برای حفظ جان مردم و کاهش قتل و غارت های مغولان کرد. به تشویق او هلاکو رصدخانه مراغه را ساخت که تبدیل به یک مرکز علمی و تحقیقاتی عظیم شد که منجمان و دانشمندان زیادی در آن فعالیت می کردند رصدخانه مراغه به وسایل اخترشناسی و کتابخانه بزرگی، مجهز بود.

۳- خواجه رشید الدین فضل ... همدانی که بود و چه اقداماتی انجام داد و معروفترین کتاب وی چه نام دارد؟

از سیاستمداران و دانشمندان نامدار ایرانی در دوره مغول بود. به عنوان پزشک به دربار ایلخانان راه یافت و به عمران و آبادی و انجام کارهای خیریه علاقه داشت رُب رشیدی را در تبریز بنا کرد که شامل مسجد، مدرسه، بیمارستان، خانقاه و کتابخانه می شد را که تعداد زیادی از عالمان و پزشکان در آن اشتغال داشتند، وقف کرد

. معروفترین کتاب او جامع التواریخ رشیدی است. این وزیر دانشمند نیز به دستور ایلخان مغول به قتل رسید.

۴- مغولان چه دینی داشتند؟

مغولان هنگامی که به ایران هجوم آوردند دین واحدی نداشتند؛ عده ای از آنها هنوز به آیین گذشتگان خود اعتقاد داشتند و گروه دیگری پیرو آیین بودایی و دین مسیحیت بودند.

۵- چرا مبلغان بودایی و مسیحی برای گسترش آیین خود در ایران (زمان ایلخانان) موفق نبودند؟

زیرا مردم ایران اعتقاد محکمی به اسلام داشتند. سرانجام بر اثر کوشش عالمان و وزیران ایرانی، ایلخانان به دین اسلام درآمدند و مسلمان شدند.

۶- در زمان غازان خان چه اقداماتی انجام شد؟

غازان خان به تشویق و راهنمایی وزیر خود، خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی، اقدام به اصلاح امور اداری، مالی و قضایی کرد. این ایلخان، همچنین برای عمران و آبادانی تبریز بسیار کوشید. به روزگار او، شنب غازان در تبریز با دوازده بنای مهم مانند بیمارستان، مسجد، کاخ، مدرسه، کتابخانه و ... بر پا شد. هم زمان در بسیاری از شهرها مسجدی بزرگ و در کنار آن گرمابه ای برای تأمین هزینه نگهداری مسجد ساختند.

۷- سلطان محمد خدابنده (اولجایتو) چه اقداماتی انجام داد؟

سلطان محمد خدابنده (اولجایتو) جانشین غازان خان نیز علاقه مند به عمران و آبادانی بود. او به پیشنهاد وزیرش خواجه رشیدالدین فضل الله ...، پایتخت را به سلطانیه منتقل کرد و موجب آبادی آنجا شد. اولجایتو در آن شهر آرامگاهی برای خود بنا کرد که به گنبد سلطانیه معروف است و یکی از شاهکارهای معماری در جهان اسلام به شمار می آید.

۸- میزان توجه به عمران و آبادی و معماری در زمان ابوسعید (آخرین ایلخان مغول) چه اندازه بود؟

در دوران ابوسعید آخرین ایلخان مغول نیز بناهای باشکوهی ساخته شد. این بناها از نظر عظمت و بلندی گنبدها و ایوانها کم نظیر هستند. گچبری و کاشی کاریهای زیبا و اعجاب انگیز بناهای مذکور، حکایت از ذوق و نبوغ معماران ایرانی در آن زمان دارد.

۹- شاهرخ پسر تیمور چه تفاوتی با پدرش داشت و چه اقداماتی در زمان او انجام شد؟

شاهرخ پسر تیمور که تحت تأثیر فرهنگ و تمدن ایران قرار داشت، راه پدر را در جنگ و خونریزی ادامه نداد. در زمان او هرات به پایتختی تیموریان انتخاب و به یکی از بزرگترین و باشکوهترین شهرهای ایران تبدیل شد. به سبب توجه و علاقه شاهرخ به ادب و هنر، تعداد زیادی از شاعران، هنرمندان و معماران نامدار به این شهر آمدند. همچنین مدارس و کتابخانههای متعددی به فرمان او در هرات ساخته شد و جویندگان علم و دانش را از گوشه و کنار ایران به خود جذب کرد. گوهرشاد، همسر شاهرخ از زنان نیکوکار بود و بناهای متعددی در هرات و مشهد ساخت که مسجد گوهرشاد در جوار حرم حضرت امام رضا یکی از آنهاست.

۱۰- شاهنامه بایسنقوری نتیجه توجه تیموریان به کدام هنر می باشد؟

در دوره تیموریان، هنر نگارگری (نقاشی) و خوشنویسی شکوفا شد و نگارگران و نقاشان آن زمان آثار هنری ارزشمندی از خود به جای گذاشتند. شاهنامه بایسنقوری یکی از نفیسترین نسخه های کهن شاهنامه است که به سفارش بایسنقور میرزا، شاهزاده تیموری نگارگری و تذهیب شد. این اثر از نظر کتاب آرایی و ارزش هنری، اهمیت فراوانی دارد.